

Szombathelyi Távhőszolgáltató Kft.
Szombathely, Március 15. tér 5/A.

ELŐTERJESZTÉS

Szombathely Megyei Jogú Város Közgyűlése részére

Javaslat a Szombathelyi Távhőszolgáltató Kft. 2008. évi szolgáltatási díjainak megállapítására

Tisztelt Közgyűlés!

A Szombathelyi Távhőszolgáltató Kft. 2/2006. (I.26.) számú távhőszolgáltatásról szóló 2005. évi XVIII. törvény helyi végrehajtásáról szóló önkormányzati rendelet vonatkozó szabályai alapján elkészítette a **2008. üzleti évre vonatkozó távhőszolgáltatási díjkalkulációját**. Előterjesztésünkben a távhőszolgáltatási **díjmelési javaslatunk lakossági alapidíjra és hődíjra**, valamint **lakossági használati melegvíz díjra (hidegvíz nélkül)**, illetve **használati melegvíz (hidegvízzel együtt) díjra vonatkozik**, hiszen 2005. július 1-jétől a közüzemi (nem lakossági) felhasználók távhő díjtételei nem tartoznak a hatósági áras szolgáltatások közé, ezért a közületi és egyéb felhasználók részére a szolgáltatási díjtételeket társaságunk továbbra is önállóan állapítja meg.

A díjmelés indokai

A közüzemi szolgáltatások, így a távhőszolgáltatás díjmelési igényét elsősorban a gazdasági környezetben bekövetkező inflációs és primer energiahordozó árváltozások indukálják. Társaságunk helyzete – a kiadásaink jelentős részét kitevő – gázköltségek esetében speciálisnak tekinthető. Habár 2006. június 1. óta a földgáz-szabadpiacról szerezzük be elsődleges primer energiahordozónkat, a szabadpiacon elérhető ár kiinduló tényezője a közüzemi gázár, illetve az abban bekövetkező változások. Árkalkulációnk készítésekor a 2008. évre vonatkozó konkrét állami (kormányzati) energiahordozó ártervezetek (gáz, villamos energia) még nem láttak napvilágot, így **számításaink során jelenleg csak feltételezésekkel élünk**. A legjelentősebb energiahordozónk, a földgáz esetében – bár a lakossági szférában jelentősebb díjmelés várható – 6%-os költségnövekedéssel számoltunk. A villamos energia felhasználásunk tekintetében 20%-os, termelésünk esetében 6%-os díjnövekedést prognosztizáltunk. Az inflációs árhatás miatti költségnövekedést 7%-os átlagszinten vettük figyelembe számításaink során.

Díjkalkulációs elvek

A társaság hőtermelési struktúrájának tekintetében a 2007. évhez képest lényeges eltéréssel nem számolunk. Habár a panel-felújítási program keretében elvégzett hőszigetelési munkálatok eredményeként hőértékesítési volumenünk csökkenése prognosztizálható, a 2007.

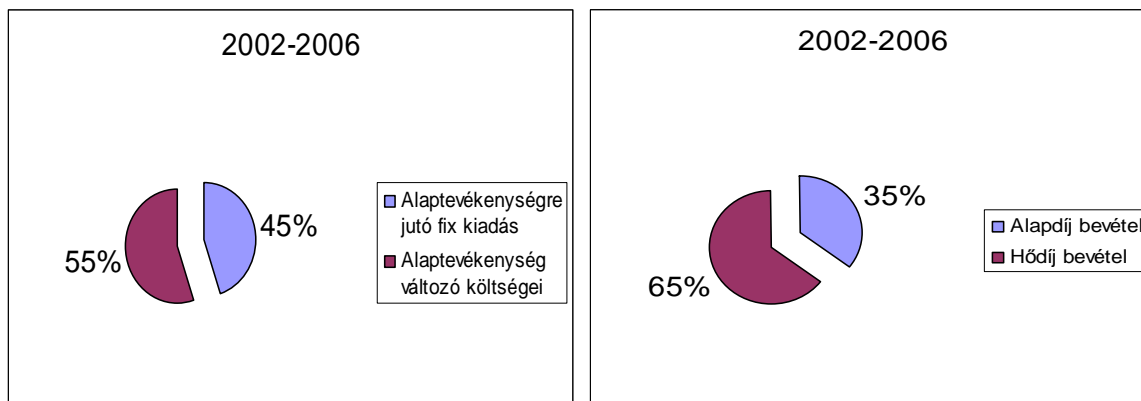
évi fejlesztési tevékenység során átalakított 6 db önkormányzati intézmény, illetve az oladi lakótelepen átadásra kerülő 105 lakásos társasház hőfelhasználása kompenzálhatja e hatást. A gázáremelés eredményeként növekedni fog a Szombathelyi Erőmű Zrt.-től átvett hőenergia ára is. Annak ellenére, hogy a faapríték tüzeléshez felhasznált alapanyag nem kellő mennyiségben áll rendelkezésre térségünkben, beszerzési árának emelkedését az infláció mértékének megfelelően kalkuláltuk. Villamosenergia-termelés tekintetében a 2008. üzleti évre a 2007. évi bázisadatoknak megfelelő értékesítési mennyiséget vettünk figyelembe, mert a 2008. üzleti évben jelentős értékesítési-volumen növekedés vagy csökkenés nem várható.

Az alapidíjak esetében a bázis költségek megtervezésével és az egyes díjösszetevek várható mértékű indexálásával határoztuk meg a várható költségeket. A díjtételek számítása során volumen-növekedéssel úgyszintén nem számoltunk. A beruházások értékcsökkenés növelő hatását a tervezett aktiválási időpontok figyelembe vételével szerepeltettük a költségek között.

A jelenlegi távhőszolgáltatási díjtételeink kapcsán lényegesnek tartom felhívni a figyelmet egy nagyon fontos tényre. A Szombathelyi Távhőszolgáltató Kft. által alkalmazott árak nem tekinthetők semlegesnek, hiszen az **alapidíj-hődíj arány akkor nevezhető semlegesnek, ha a felhasználók az alapidíjban kizárólag csak a szolgáltatás állandó költségeit** (a fogyasztástól független költségeket) és – amennyiben van – **az elvárt nyereséget, a hődíjban pedig csak a szolgáltatás változó költségeit** (a felhasználással arányban álló költségeket) **térítik meg** a szolgáltatónak. Az **alapidíj-hődíj arány** azt mutatja, hogy egy átlagos méretű, fűtési és vízfelmelegítési célú hőenergiát igénybevevő lakás éves távhőköltségében az alap-, illetve a hődíj mekkora százalékot képvisel. A két arányszám együttesen adja ki a 100%-ot. Az alapidíj-hődíj aránya éves szinten vizsgálendő, hiszen az egyes hónapok hőfelhasználásában jelentős különbségek vannak, amelyek az alapidíj-hődíj arányát havonta nagymértékben változtatják. Így a hődíj aránya télen magasabb, nyáron viszont lényegesen alacsonyabb.

Mivel Szombathelyen a felhasználók a hődíjban térítik meg – a felhasználástól függően – az állandó költségek egy részét, ezért az éves szintű fizetési terhek csak abban az esetben egyeznek meg a szolgáltatás tényleges költségeivel, ha a fűtési idény középhőmérséklete azonos a sokéves (tervezett) átlaggal. De mi van akkor, ha a fűtési időszak középhőmérséklete eltér a sokéves átlagtól? Az **átlagosnál melegebb időjárás esetén a felhasználó jobban jár**, mivel az alacsonyabb hőfelhasználás miatt kevesebbet fizet a szolgáltatásért, mint az indokolt lenne, ugyanakkor a szolgáltató veszteséget szenved el, mivel az állandó költségei nem térülnek meg teljes mértékben. Az **átlagosnál hidegebb időjárás esetén viszont a felhasználó a magasabb hőfelhasználás miatt többet fizet az indokoltnál**, ennek következtében a szolgáltatónál extra nyereség keletkezik, mivel költségeit meghaladják a bevételei. A szolgáltatónak az ebből származó vesztesége, vagy nyeresége független a gazdálkodásától, egyrészt tehát torzítja a szolgáltató eredményét, másrészt a szolgáltató érdekeltsége is torzul, vagyis érdekeltté válhat a túlfűtésben, hiszen ez extraprofitot eredményez számára. **Éves szinten minél kisebb a hődíj aránya, annál korlátozottabb a felhasználó lehetősége az energiatakarékosság révén a távhőköltsége mérséklésére.** Amennyiben azonban a hődíj aránya meghaladja az optimálist – az 1. ábrán láthatjuk, hogy társaságunkra ez jellemző –, akkor az előzőekben részletezett hátrányok, kockázatok jelentkeznek mind a felhasználónál, mind a szolgáltatónál. Az alapidíj-hődíj aránynak egyszerre sokféle – nemegyszer egymással ellentétes – követelményt kell kielégítenie. Nyilván egyik oldalon van a felhasználó érdeke, másik oldalon van a szolgáltató szempontja, és van egy harmadik oldal is, mégpedig az objektivitás követelménye. Ez utóbbi

követelményt alapul véve az alapidj-hődj arány akkor optimális, ha az semleges mind a szolgáltató, mind a felhasználók számára, ugyanakkor mind a felhasználókat, mind a szolgáltatót a helyes, az elérni kívánt energiatakarékosági magatartás irányába tereli.

1. ábra
A társaság költségeinek és bevételeinek aránya azok jellege szerint

Természetesen az alapidj és hődj árbevétel arányának eltérése a költségarányoktól nem azért következett be, mert a társaságunk „rossz” elvek szerint végezte eddigi árkalkulációs tevékenységét. A különbség arra vezethető vissza, hogy a hőtermelő rendszerekben az elmúlt évek során végbement fejlesztések hatására (faapríték tüzelésű kazánház, gázmotorok létesítése) a hőelőállítás fajlagos költsége csökkent, vagyis olcsóbban lehet a távhőrendszerben felhasznált hőhöz hozzájutni, míg ezen beruházások amortizációja az alapidj költségeket növelte.

A díjkalkuláció költség elemei

Az alapidjra vonatkozó jellemző költségek terén az alábbi prognózisokkal számoltunk:

- értékesített villamos energia	106 %
- vásárolt villamos energia	120%
- víz, csatorna	111 %
- posta, telefon	107 %
- értékcsökkenés	100 %
- bér és járulékai	108 %
- anyag és szolgáltatásköltségek	104 %
- adó terhek	108 %

A kalkulációs ráták meghatározásánál a ténylegesen bekövetkező árváltozások, a meglévő szerződések, illetve a központi forrásból jelzett inflációval kalkuláltunk. A társaság bérfejlesztésénél a 2007-os bázisadatokhoz képest 8%-os növekedéssel számoltunk.

Javasolt díjtételek 2008. január 1-jétől

A villamosenergia termelésen képződő profit – melyet a 2007-ös üzleti évben 158,8 millió Ft-ra becsülünk – továbbra is kompenzációs lehetőséget nyújt a távhőszolgáltatáson képződött veszteség ellensúlyozására, így a távhőszolgáltatási alapidjat az indokoltnál alacsonyabb

szinten lehet tartani, melynek (köz)gazdasági hatásait és megalapozottságát az előzőekben ismertettem. Jelenlegi árkalkulációink szerint a villamosenergia-értékesítésből származó profitból 67 millió Ft-ot, a hődíj árbevételből 37 millió Ft-ot, vagyis összesen 104 millió Ft-ot használunk fel lakossági alapidj kompenzációra.

Árkalkulációink szerint az alábbi díjtétel emelést javasoljuk

	<u>Jelenleg</u>	<u>Javasolt</u>	<u>Változás</u>
Lakossági alapidj [Ft/lm ³ /év]	232,80,-	246,84,-	~ 6,0 %
Teljesítménydíjas lakossági alapidj [Ft/MW/év]	7.275.000,-	7.711.560,-	~ 6,0 %
Hődíj lakossági [Ft/GJ]	2.400,-	2.544,-	6,0 %
	<u>Jelenleg</u>	<u>Javasolt</u>	<u>Változás</u>
Melegvíz díj lakossági [Ft/m ³]	554,-	600,-	~ 8,3 %
Melegvíz díj (hidegvízzel) lakossági [Ft/m ³]	932,-	1.010,-	~ 8,4 %

A társaság működési biztonságának megőrzése érdekében nagyon fontos lenne, hogy előterjesztésünket Tisztelt Közgyűlés még 2007-ben tárgyalja és így az árak 2008. január 1-i hatállyal érvénybe léphessenek, ellenkező esetben a megemelkedett gázköltségek nem csak komoly veszteséget, hanem likviditási problémákat is okozhatnak számunkra!

Kérem a Tisztelt Közgyűlést, hogy a javasolt díjtételeket elfogadni szíveskedjen!

Szombathely, 2007. november 8.

Tisztelettel:

Németh Gábor
ügyvezető igazgató